

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Václava Štencla v právní věci žalobkyně: **Domovy KLAS Chrástany o.p.s.**, sídlem Chrástany 5, zastoupená Mgr. Ludmilou Kutějovou, advokátkou, sídlem Politických vězňů 935/13, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2024, č. j. 27654/24/ 5100-10612-712396, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13. 10. 2025, č. j. 65 Af 1/2024-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „poskytovatel dotace“) poskytlo žalobkyni (jako příjemci dotace) rozhodnutím ze dne 2. 10. 2017, č. j. 41449/2017-91/1 (dále jen „rozhodnutí o poskytnutí dotace“) peněžní prostředky ve výši 8 411 173,84 Kč na realizaci projektu „Zlepšení dostupnosti sociálního bydlení na Vltavotýnsku“, registrační číslo CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_032/0003102. Účelem dotace (slovy citovaného rozhodnutí: „cílem akce/projektu“) bylo vybudování deseti sociálních bytů pro osoby v bytové nouzi

a zpřístupnění těchto bytů pro obec Týn nad Vltavou. Projekt měl být ukončen ke dni 29. 6. 2018. Dotace byla vyplacena dne 31. 10. 2018.

[2] Finanční úřad pro Jihočeský kraj (dále jen „správce daně“) po provedení daňové kontroly uložil platebními výměry ze dne 2. 2. 2024, č. j. 164459/24/2200-31472-302821 a č. j. 164475/24/2200-31472-302821 žalobkyni odvody za porušení rozpočtové kázně v souhrnné výši 8 411 173,84 Kč (tedy ve výši 100 % poskytnuté dotace), a to podle § 44a odst. 4 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Odvolání žalobkyně proti těmto rozhodnutím žalovaný zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku a platební výměry potvrdil.

[3] Porušení rozpočtové kázně bylo shledáno v neoprávněném použití peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a Národního fondu [§ 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel], které spočívalo v porušení účelu dotace a podmínek, za kterých byly prostředky vydány [§ 3 písm. e) rozpočtových pravidel]. Podle správních orgánů žalobkyně nenaplnila účel dotace, nedodržela termín realizace projektu a nesplnila cílové hodnoty jeho indikátorů tím, že jí pořízené byty ve dvou domech nesplňovaly stavebně technické parametry dané stavebními předpisy, jak požadovala *Specifická pravidla pro žadatele a příjemce* (dále jen „specifická dotační pravidla“). Za zásadní správní orgány považovaly skutečnost, že některé z deseti sociálních bytů, na jejichž pořízení byla dotace čerpána, nebyly zkolaudovány ke dni ukončení projektu (tj. ke dni 29. 6. 2018), ani následně po dobu předepsané udržitelnosti. Ke dni ukončení projektu měl žalobkyní pořízený bytový dům Čihovice zkolaudovány pouze tři bytové jednotky a žalobkyní pořízený dům Na Brodech byl zkolaudován jako rodinný dům se dvěma byty.

[4] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Krajský soud shledal rozhodnutí žalovaného přezkoumatelným. K tvrzení žalobkyně stran neposouzení odvolací námitky nepřipustného posuzování otázky spáchání přestupku, krajský soud považoval tuto námitku za zavádějící a měl za to, že její podstatu žalovaný vypořádal. Soud dále připustil, že žalovaný sice výslovně nehodnotil žalobkyní doložené kolaudační rozhodnutí z května roku 2024 (kolaudace domu Na Brodech jako domu bytového se čtyřmi bytovými jednotkami), nicméně za dostatečné považoval konstatování žalovaného o tom, že jakékoli pozdější rozhodnutí stavebního úřadu z období po termínu realizace projektu není relevantní. Ani tato skutečnost tedy nezpůsobila nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí.

[5] K věci samé krajský soud uvedl, že porušením rozpočtové kázně se dle konstantní judikatury rozumí nevyužití poskytnutých prostředků k určenému účelu dotace nebo v souladu se stanovenými dotačními podmínkami, které však musejí přesně určovat závazná pravidla chování. Krajský soud se proto zabýval jednoznačností a srozumitelností dotačních podmínek a správností jejich interpretace správními orgány. Soud poukázal na účel dotace stanovený rozhodnutím o poskytnutí dotace, kterým bylo vybudování deseti sociálních bytů pro osoby v bytové nouzi, a na tamtéž stanovené indikátory projektu a jejich cílové hodnoty: 10 bytových jednotek bytů pro sociální bydlení, 24 lůžek a 16,8 osob/rok jako průměrný počet osob byty využívajících. Zdůraznil, že termínem pro ukončení projektu bylo datum 29. 6. 2018. Dále shodně s žalovaným vycházel z bodu 2.4

pokračování

specifických dotačních pravidel stanovujících parametry sociálního bydlení, v němž je mimo jiné uvedeno, že sociální bydlení splňuje stavebně technické parametry dané stavebními předpisy budov pro bydlení. To dle krajského soudu neznamená nic jiného, než že muselo být povoleno užívání bytů k určenému účelu (tj. k bydlení), přičemž takovým povolením stavební úřad osvědčuje naplnění stanovených parametrů. Tuto dotační podmínku krajský soud hodnotil jako srozumitelnou a jednoznačnou. Za rozhodující považoval skutečnost, že k datu ukončení projektu (tj. ke dni 29. 6. 2018) stěžovatelka nedisponovala deseti zkolaudovanými byty pro sociální bydlení. V bytovém domě Čihovice byly v té době zkolaudovány pouze tři bytové jednotky a dům Na Brodech nebyl vůbec kolaudován jako bytový dům, nýbrž jako dům rodinný, v němž mohly být v souladu se stavebním právem nejvýše tři, nikoliv čtyři samostatné byty.

[6] Dle krajského soudu správní orgány po žalobkyni nepožadovaly předložení kolaudačních rozhodnutí, aby jimi dokladovala způsobilé výdaje na stavby a rekonstrukce. Tato podmínka se na žalobkyni nevztahovala, neboť byty měla stěžovatelka dle smlouvy o poskytnutí dotace nakoupit, nikoli sama zhotovit. Neexistence kolaudačních rozhodnutí ke všem nakoupeným bytům ke dni ukončení projektu nicméně představovala právní nezpůsobilost užívání bytů k jejich účelu (sociálnímu bydlení). Bydlení lze realizovat toliko v bytech k tomuto účelu zkolaudovaných. Dle krajského soudu jde k tíži žalobkyně, že si stav nakupovaných nemovitostí neprověřila a spoléhala na informace od prodávajících a znalců, kteří neřešili stavebně technický stav a soulad se stavebními předpisy, nýbrž dle technického stavu hodnotili nemovitosti pro účel odhadu jejich ceny.

[7] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku žalobkyně, že splnila podmínky dotace tím, že kolaudační rozhodnutí předložila následně, po uplynutí termínu realizace projektu: šest bytových jednotek v bytovém domě Čihovice bylo kolaudováno dne 26. 8. 2021; původně rodinný dům Na Brodech byl kolaudován na bytový dům se čtyřmi bytovými jednotkami dne 20. 5. 2024. Dle krajského soudu byla žalobkyně povinna zajistit naplnění účelu dotace a cílových hodnot indikátorů akce v termínu realizace projektu (tj. do 29. 6. 2018). To však neučinila. Pozdější kolaudace nemohly vést ke zhojení porušení rozpočtové kázně, k němuž došlo již v roce 2018. Krajský soud dále uvedl, že se nezabýval výší stanoveného odvodu, neboť ta nebyla v žalobě vůbec rozporována.

II. Kasační stížnost a další vyjádření

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V ní stěžovatelka namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť krajský soud vadně neshledal nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelka připomněla, že v žalobě i replice k vyjádření žalovaného byly obsaženy konkrétní odvolací námitky, s nimiž se žalovaný dostatečně nevypořádal (např. nedovolenost úsudku o přestupku a rozpornost protokolů stavebního úřadu). Za nepřezkoumatelný stěžovatelka označila rovněž závěr soudu o dostatečnosti vypořádání jí předloženého kolaudačního rozhodnutí z května roku 2024 (kolaudace domu Na Brodech jako domu bytového). Pouhé implicitní vypořádání tohoto (z pohledu stěžovatelky klíčového) důkazu žalovaným nemohlo obstát.

[9] Jádrem stěžovatelčiny argumentace pak spočívalo v nesouhlasu s výkladem bodu 2.4 specifických dotačních pravidel, z něhož dle stěžovatelky neplynula povinnost kolaudace všech pořízených sociálních bytů k datu realizace projektu. Požadavek kolaudace stanovila

dotační pravidla pouze pro výstavbu nových bytů nebo rekonstrukci vyžadující stavební povolení. Dle stěžovatelky byla v posuzovaném případě rozhodující faktická způsobilost bytů k bydlení. Výklad dotačních podmínek provedený soudem i žalovaným je nepřipustně extenzivní. Stěžovatelka se naopak domnívá, že dotační podmínky nebyly stanoveny jasně a jednoznačně a pravidla pro příjemce dotace nebyla předvídatelná. Krajský soud dle stěžovatelčina názoru nerespektoval při hodnocení věci princip právní jistoty.

[10] Stěžovatelka dále argumentovala průběhem a výsledkem řízení o odstranění stavby, které se týkalo domu Na Brodech, a v něm vydaným dodatečným povolením stavby. Z něj dovozovala, že uvedený dům splňoval technické parametry budov pro bydlení. Dodatečné povolení a kolaudace dle stěžovatelky zpětně osvědčily naplnění stavebně technických parametrů, přičemž zpoždění legalizace bylo způsobeno nezákonným postupem stavebního úřadu.

[11] Ve vztahu k domu Na Brodech stěžovatelka rovněž poukázala na dle jejího názoru vnitřně rozporné protokoly stavebního úřadu, z nichž správce daně vycházel. To dle stěžovatelky představuje rozpory ve zjištěném skutkovém stavu, pro které měl krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušit. Stěžovatelka upozornila, že již protokol stavebního úřadu z dubna 2018 konstatoval existenci čtyř bytových jednotek v tomto domě. Přesto žalovaný tvrdil, že čtyři jednotky vznikly až v roce 2019, jak vyplývá z jiného protokolu stavebního úřadu z července 2021. Krajský soud ani žalovaný neměli dle stěžovatelky z protokolů stavebního úřadu vycházet rovněž z toho důvodu, že byly vydány v řízení o odstranění stavby, v němž vydané rozhodnutí bylo zrušeno pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na přezkoumatelnost jím vydaného rozhodnutí i napadeného rozsudku krajského soudu. K věci samé uvedl, že krajský soud ve shodě se správními orgány správně dovodil, že ke dni realizace projektu musely být všechny byty určené k sociálnímu bydlení kolaudovány. Je porušením rozpočtové kázně, byla-li čerpána dotace na sociální bydlení v prostorách, jejichž stavebně technický stav nebyl ověřen kolaudací, která by potvrdila splnění stavebních, hygienických a protipožárních norem a povolila užívání bytů k bydlení. Dotační podmínky považoval žalovaný ve shodě s krajským soudem za jednoznačné a srozumitelné. Ztotožnil se rovněž se závěrem soudu, že dodatečná kolaudace po termínu realizace projektu nemohla porušení rozpočtové kázně zhojit. K tvrzené rozpornosti protokolů stavebního úřadu ohledně proměny stavu domu Na Brodech v čase žalovaný poznamenal, že krajský soud správně nepovažoval za rozhodné, kdy přesně k vybudování jednotek v tomto domě došlo. Rozhodující bylo, že k termínu realizace projektu nebyl dům kolaudován jako dům se čtyřmi bytovými jednotkami, k čemuž došlo až po uplynutí šesti let po tomto termínu.

[13] Stěžovatelka reagovala na vyjádření žalovaného podáním repliky, v níž setrvala na své argumentaci stran extenzivního výkladu dotačních podmínek, rozpornosti protokolů stavebního úřadu a (ne)naplnění znaků porušení rozpočtové kázně (pozdější kolaudace v roce 2024 potvrdila, že byty splňovaly obecné technické požadavky na výstavbu již v roce 2018). Stěžovatelka dále namítá, že správce daně porušil zásadu přiměřenosti tím, že za formální pochybení, které nemělo žádný materiální vliv na chráněný veřejný zájem, jí uložil odvod v plné výši. Stěžovatelka uvádí, že tuto námitku uplatnila již v žalobě, kde poukazovala na porušení § 5 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (správce daně

pokračování

používá při vyžadování plnění povinností jen takové prostředky, které jsou nejméně zatěžující).

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[15] Před přistoupením k vlastnímu přezkumu napadeného rozsudku se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval otázkou, zda je napadené soudní rozhodnutí způsobilé soudního přezkumu. Případná nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu (ať už pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) je totiž natolik závažnou vadou, ke které je Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti [§ 109 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku však Nejvyšší správní soud neshledal a ve shodě s krajským soudem ji neshledal ani u žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

[16] Vyslovení nepřezkoumatelnosti rozhodnutí by mělo být v soudní praxi spíše výjimečné, „*není-li z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vůbec patrné, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů. Naopak nelze považovat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění lze (být i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nemůže být založena tím, že odůvodnění krajského soudu je pouze stručné či argumentačně chudé, popř. že krajský soud nevyvracel každý dílčí argument uplatněný účastníky (...)*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod 29). „*Přezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu není hodnotou sama o sobě. Zrušení rozhodnutí krajských soudů zpravidla pro účastníky/osoby zúčastněné na řízení, včetně toho, který podává kasační stížnost, neznamená žádný přínos. Výsledkem je naopak pravidelně prodloužení a prodražení soudního řízení. I proto je nutné k aplikaci kasačního důvodu spočívajícího v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů přistupovat krajně zdrženlivě*“ (tamtéž, bod 30). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí přitom není dána nenaplněním subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek (popř. správní rozhodnutí) odůvodněn, ale představuje objektivní překážku, která soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24). Je nutno upozornit, že povinnost řádně odůvodnit vydané rozhodnutí nelze pojmát natolik široce, že by bylo třeba vždy vyslovit podrobnou odpověď na každý dílčí argument účastníka řízení (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04, N 3/36 SbNU 19, nebo ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 116/05, N 108/41 SbNU 349). Dle Ústavního soudu „*není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247).

[17] Stěžovatelka v bodech 6 a 32 žaloby namítala, že se žalovaný v rozhodnutí o odvolání nevypořádal s jejími odvolacími argumenty, resp. že je nesprávně označil za

nerozhodné. Konkrétně jako opomenuté odvolací argumenty stěžovatelka označila odvolací námitku poukazující na vnitřní rozpor dvou protokolů stavebního úřadu (bod 34 žaloby) a dále námitku, že si správce daně protiprávně učinil úsudek o spáchání přestupku (bod 43 žaloby). Zbytek obsáhlé žalobní argumentace obsahuje polemiku se závěry správních orgánů ve věci samé, případně stěžovatelka správním orgánům vytýká nedostatečně zjištěný skutkový stav.

[18] S ohledem na obecnost žalobních bodů 6 a 32 krajský soud správně neshledal námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného důvodnou. Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti též pouze obecně tvrdí, že opomenuté odvolací námitky vyplývaly z celého obsahu žaloby, Nejvyšší správní soud z obsahu žaloby ověřil, že tomu tak není. Obstojí rovněž závěr krajského soudu, že žalovaný se sice výslovně nevyjádřil k námitce, že si správce daně nedovoleně učinil úsudek o spáchání přestupku na úseku stavebního práva, s odůvodněním, že takto formulovaná odvolací námitka byla zavádějící (dle Nejvyššího správního soudu spíše „zkreslující“). Správce daně totiž takový úsudek ve skutečnosti ani náznakem neučinil a toliko konstatoval rozpor užívání bytů bez kolaudace s právní úpravou; žalovaný pak tuto otázku v rozhodnutí o odvolání řádně věcně vypořádal. Žalobou napadené rozhodnutí tedy není ani z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.

[19] Nejvyšší správní soud zároveň doplňuje, že žalovaný se sice explicitně nevyjádřil k rozporům v protokolech stavebního úřadu z dubna 2018 a července 2021, jak stěžovatelka poukazovala v odvolání, nicméně z bodů 32 až 35 žalobou napadeného rozhodnutí (vztahujících se k domu Na Brodech) vyplývá, že žalovaný považoval za podstatné, že dům Na Brodech nebyl k termínu realizace projektu ani v době udržitelnosti projektu kolaudován jako bytový dům. Právě v tom žalovaný spatřoval nesplnění podmínek dotace. Z pohledu žalovaného nebylo rozhodné, kdy konkrétně byty v tomto domě vznikly, rozhodná byla možnost je legálně užívat ke stanovenému účelu (bydlení). Dle Nejvyššího správního soudu proto absenci formálního vypořádání se s obsahem obou protokolů stavebního úřadu v žalobou napadeném rozhodnutí nelze v daném případě považovat za vadu, která by způsobovala jeho nepřezkoumatelnost.

[20] Nebylo-li shledáno nepřezkoumatelným žalobou napadené rozhodnutí žalovaného o odvolání, nelze dospět k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu z důvodu, že rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost nezrušil. Nepřezkoumatelnost rozsudku nezpůsobuje ani to, jakým způsobem krajský soud vypořádal žalobní námitku stěžovatelky, že se žalovaný nezabýval jí doloženým pozdějším kolaudačním rozhodnutím z května roku 2024 týkajícím se domu Na Brodech. Krajský soud považoval za dostatečné, že žalovaný v rozhodnutí obecně konstatoval irelevantnost jakýchkoli pozdějších rozhodnutí stavebního úřadu, neboť podmínky dotace bylo nutno splnit v termínu realizace projektu. Nejvyšší správní soud považuje tento závěr krajského soudu nejen za zcela srozumitelný, dostatečně odůvodněný, a tedy za přezkoumatelný, nýbrž i za věcně správný (k věcné správnosti viz níže).

[21] Nejvyšší správní soud proto mohl přistoupit k posouzení kasačních námitek směřujících do věci samé.

[22] Stěžovatelce byl správními orgány uložen odvod za porušení rozpočtové kázně, která dle právní úpravy spočívá kromě jiného v *neoprávněném použití peněžních prostředků*

pokračování

poskytnutých ze státního rozpočtu a Národního fondu [§ 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel]. Neoprávněné použití peněžních prostředků definuje § 3 písm. e) téhož zákona jako jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, rozhodnutím, případně dohodou o poskytnutí těchto prostředků, nebo porušení podmínek, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty, porušení účelu nebo podmínek, za kterých byly prostředky zařazeny do státního rozpočtu nebo přesunuty rozpočtovým opatřením a v rozporu se stanoveným účelem nebo podmínkami vydány; dále se jím rozumí i to, nelze-li prokázat, jak byly tyto peněžní prostředky použity.

[23] Rovněž po dle § 44 odst. 1 písm. j) rozpočtových pravidel je porušením rozpočtové kázně *porušení povinnosti stanovené právním předpisem, rozhodnutím nebo dohodou o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, které přímo souvisí s účelem, na který byla dotace nebo návratná finanční výpomoc poskytnuta a ke kterému došlo před přijetím peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, Národního fondu nebo státních finančních aktiv a které trvá v okamžiku přijetí prostředků na účet příjemce.*

[24] Stěžovatelka v daném případě porušila jak účel dotace, tak podmínky, za kterých byly peněžní prostředky poskytnuty (dále jen „dotační podmínky“), konkrétně (i) dotační podmínku upravující závazný termín realizace projektu a (ii) dotační podmínku stanovující požadované cílové hodnoty indikátorů projektu (počet bytů, lůžek a osob uživatelů). Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že je to poskytovatel dotace, kdo vytváří právní rámec, v němž se příjemce dotace musí pohybovat (rozsudek ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 100/2009-63, č. 2332/2011 Sb. NSS), a proto je povinen vymezit dotační podmínky jednoznačným, určitým a srozumitelným způsobem, který zajistí předvídatelnost postupu při případném zpětném vymáhání poskytnuté dotace, či uplatnění sankčního odvodu (rozsudky ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 Afs 90/2012-33, bod 33, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Afs 142/2016-32, bod 33, nebo ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Afs 188/2020-40, bod 26).

[25] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka zpochybňuje výklad podmínky (bod 2.4) naplnění stavebně technických parametrů daných stavebními předpisy, který považuje za extenzivní, Nejvyšší správní soud uvádí, že i v případě, kdy by dotační podmínky neobsahovaly výslovný požadavek na splnění stavebně technických parametrů, plyne požadavek na pořízení výhradně zkolaudovaných bytů z účelu dotace, jakož i ze stanovených indikátorů projektu (počet bytů, lůžek a osob uživatelů). Je totiž evidentní, že nezkolaudovaný byt, který nelze právně užívat (a to k žádnému bydlení), nemůže sloužit jako sociální byt pro osoby v bytové nouzi, který má být zpřístupněn za tímto účelem obci, jak požadoval účel dotace. Takový byt tedy zjevně nemohl být ani započítán při hodnocení splnění cílových hodnot indikátorů projektu.

[26] Nejvyšší správní soud proto hodnotí jako správné a přiléhavé závěry krajského soudu a žalovaného stran nedodržení účelu dotace a nenaplnění cílových hodnot indikátorů projektu, obojí ke dni závazného termínu pro ukončení projektu, čímž současně došlo k porušení tohoto termínu. Shledané důvody porušení rozpočtové kázně (nedodržení účelu dotace, nedodržení termínu realizace a nenaplnění cílových hodnot stanovených indikátorů) jsou v daném případě vzájemně provázány a společně se opírají o skutečnost, že některé ze stěžovatelkou pořízených bytů, které v rámci projektu vykazala, nebyly zkolaudovány stavebním úřadem, a tedy je nebylo možno legálně užívat ke stanovenému účelu. Právě v rámci kolaudace stavební úřad mimo jiné ověřuje, zda jsou

dodrženy obecné požadavky na výstavbu a zda skutečné provedení stavby nebo její užívání nebude ohrožovat život, veřejné zdraví, bezpečnost a další vyjmenované chráněné statky [§ 122 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)]. Ke dni, kdy měl být celý projekt ukončen (tj. 29. 6. 2018) a stěžovatelka měla disponovat deseti sociálními byty, které by mohla zpřístupnit obci Týn nad Vltavou, však disponovala nejvýše pěti zkolaudovanými byty, které mohly být řádně užívány ke stanovenému účelu, tj. pro sociální bydlení. Vzhledem k tomu, že tomuto požadavku stěžovatelka k termínu ukončení projektu nedostála, rozpočtovou kázeň porušila.

[27] S ohledem na podstatu institutu porušení rozpočtové kázně je pak nerozhodná i stěžovatelčina argumentace průběhem a výsledkem řízení o dodatečném povolení stavby domu Na Brodech, stejně jako její argumentace pozdější kolaudací obou bytových objektů. Skutečnost, že stěžovatelka dosáhla cílového stavu deseti zkolaudovaných bytů až v květnu roku 2024, nemůže nic změnit na závěru, že účel dotace a cílové hodnoty indikátorů projektu nebyly naplněny v termínu realizace projektu (tj. do konce června 2018). K porušení rozpočtové kázně tedy došlo, neboť každé porušení dotačních podmínek (vyjma těch, které rozhodnutí o poskytnutí dotace vymezuje jako méně závažné, což nebyl tento případ), zakládá porušení rozpočtové kázně (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 1 Afs 291/2017-33, č. 3854/2019 Sb. NSS, bod 39). Otázkou závažnosti porušení se správní orgány zabývají až při stanovení výše odvodu, kdy jsou povinny zvažovat všechny podstatné okolnosti konkrétního porušení rozpočtové kázně a vycházet z principu přiměřenosti (tamtéž, bod 38). Vzhledem k tomu, že výše odvodu nebyla stěžovatelkou v žalobě vůbec rozporována, krajský soud se touto otázkou nemohl zabývat.

[28] Stěžovatelka se věnuje otázce proporcionality uloženého odvodu až v řízení o kasační stížnosti (konkrétně v replice k vyjádření žalovaného) a poukazuje na jeho nepřiměřenost s odkazem na to, že uvedenou námitku uplatnila již v žalobě.

[29] Po ověření obsahu podané žaloby (a repliky k vyjádření žalovaného k žalobě) však Nejvyšší správní soud v souladu s výše uvedeným konstatuje, že stěžovatelka tuto argumentaci v podané žalobě vůbec neuplatnila. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se podrobně vyjádřil k formulaci žalobních bodů již v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, v němž uvedl, že žalobce je povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným. To stěžovatelka v daném případě stran namítané nepřiměřenosti uloženého odvodu zjevně neučinila.

[30] V bodě 7 žaloby stěžovatelka pouze vypočítává konkrétní ustanovení daňového řádu (včetně § 5), v nichž spatřuje pochybení v postupu žalovaného; a v rámci shrnutí stěžovatelka pod bodem 59 žaloby uvádí, že správní orgány porušily základní zásady při správě daní dle § 5 odst. 2 (...). Podaná žaloba neobsahuje ani jen zárodek stěžovatelkou tvrzeného žalobního bodu ve smyslu rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 33.

[31] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. platí, že není přípustná kasační námitka, která se opírá mj. o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být

pokračování

přezkoumáno, ač tak mohl učinit. Veškerá stěžovatelčina argumentace vztahující se k nepřiměřenosti uloženého odvodu je proto podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná.

[32] Ke stěžovatelkou namítaným rozporům ve zjištěném skutkovém stavu (spočívajícím v tvrzených rozporech v protokolech stavebního úřadu z dubna 2018 a července 2021) pak Nejvyšší správní soud doplňuje, že obsah těchto dokumentů nebyl pro závěry žalovaného a krajského soudu rozhodný. Skutkový stav byl z pohledu porušení rozpočtové kázně dostatečně zjištěn již tím, že správní orgány ověřily, že některé stěžovatelkou pořízené byty nebyly k termínu ukončení projektu zkolaudovány, a nebylo tak možno je řádně užívat ke stanovenému účelu. Otázka, kdy přesně došlo ke vzniku bytů (zda v roce 2019, anebo dříve), tak nebyla z důvodů uvedených výše pro závěr o porušení rozpočtové kázně stěžovatelkou podstatná.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[34] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. března 2026

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu